

Sosyal Güvenlik ve İş Hukuku Sirküler No: 97

İstanbul, 20 Ekim 2020

Konu: 16 Ekim 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan Kanun Teklifiyle İşsizlik Sigortası Kanunu, İş Kanunu ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yapılması öngörülen değişiklikler

Özet:

- *İşsizlik ödeneğinden faydalanan kişilerin yeniden hizmet akdine tabi çalışmaya başlamaları ve en az 12 ay süreyle çalışmaya devam etmeleri koşuluyla, işsizlik ödeneğinden faydalandığı süreler için sigortalılıklarının sağlanması amaçlanmaktadır.*
- *Kadın, genç ve mesleki yeterlilik belgesi sahibi kişilerin istihdamına yönelik ilave istihdam teşviklerinin geçerlilik sürelerinin 31.12.2023 tarihine uzatılması amaçlanmıştır.*
- *Cumhurbaşkanına, kısa çalışma başvurusu ve kısa çalışma ödeneği sağlanacak süreler ile birlikte normalleşme desteği uygulamasını 30.06.2021 tarihine kadar uzatma yetkisi verilmesi amaçlanmaktadır.*
- *Kayıt dışı çalıştırılanların sigortalılıklarının sağlanması veya iş sözleşmeleri 01.01.2019-17.04.2020 tarihleri arasında sona ermiş çalışanların yeniden istihdam edilmesi koşuluyla işverenlere günlük 41,15 TL sigorta prim desteği sağlanması amaçlanmaktadır.*
- *2019/Ocak-2020/Nisan dönemi çalışan sayısına ilave olarak istihdam edilecek her çalışan için ilgili ayda tüm primlerden mahsup edilmek üzere günlük 41,15 TL tutarında destek sağlanması amaçlanmaktadır.*
- *Yirmi beş yaşını doldurmamış veya elli yaşın üzerindeki çalışanlar ile iki yılı geçmemek üzere belirli süreli sözleşme yapılabilmesi amaçlanmaktadır.*
- *Ay içerisinde 10 günden az süreyle çalıştırılan 25 yaşından küçük sigortalılar için kısmi sigortalılık bildiriminde bulunulabilmesi amaçlanmaktadır.*

16 Ekim 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan "İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifiyle; İşsizlik Sigortası Kanunu, 4857 Sayılı İş Kanunu ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yapılması öngörülen değişiklikler aşağıda dikkatinize sunulmuştur.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

A. İşsizlik Sigortası Kanunu'nda yapılması öngörülen değişiklikler:

1. Kayıtlı işsizlere işe dönüş desteği sağlanması

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa ilave edilecek ek madde ile işsizlik ödeneğine hak kazanacak şekilde işten ayrılmış kişilerin 90 gün içerisinde herhangi bir özel sektör işyerinde hizmet akdine tabi çalışmaya başlamaları ve en az 12 ay süreyle kesintisiz çalışmaları koşuluyla, yeniden sigortalı çalışmaya başladıkları tarihten önceki işsizlik ödeneği süresi için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanacak uzun vadeli sigorta kolları primi işveren ve sigortalı hisselerinin tamamı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

2. Genç, kadın ve mesleki yeterlilik sahibi kişilerin istihdamına yönelik sigorta prim teşviklerinin yürürlük sürelerinin uzatılması

Kanun teklifinin 2, 3 ve 4. Maddeleriyle, İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 10. maddesinde yer alan kadın, genç ve mesleki yeterlilik belgesi sahibi kişilerin istihdamına yönelik 6111 kanun numaralı istihdam teşviki ve aynı Kanunun geçici 19 ve 21. maddelerinde yer alan 7103 kanun numaralı yeni nesil istihdam teşvikinin yürürlük tarihlerinin 31.12.2023' e uzatılması konusunda Cumhurbaşkanı'na yetki verilmektedir.

3. Kısa çalışma uygulaması ile normalleşme prim desteği başvuru ve yararlanma sürelerinin uzatılması

Kanun teklifinin 6 ve 7. maddelerinde yer alan düzenlemeler ile Cumhurbaşkanına, Covid-19 kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılacak kısa çalışma başvurularını ve kısa çalışma ödeneği sağlanacak süreler ile birlikte normalleşme desteği adı altında işverenlere sağlanan sigorta prim desteği uygulamasını 30.06.2021 tarihine kadar uzatma yetkisi verilmiştir.

4. Kayıtlı istihdamın artırılması işe dönüşlerin sağlanmasına yönelik sigorta prim teşviki ve ücret desteği

İşsizlik Sigortası Kanununa ilave edilecek Geçici Madde 27' de yer alan düzenlemeye göre, halihazırda kayıt dışı çalıştırılanların sigortalılıklarının sağlanması veya iş sözleşmesi 01.01.2019 ila 17.04.2020 tarihleri arasında sona ermiş çalışanların yeniden istihdam edilmesi koşuluyla işverenlere günlük 41,15 TL sigorta prim desteği sağlanacaktır.

Destek süresi, 4857 sayılı Kanunun geçici 10. Maddesinde yer verilen fesih yasağı süresi ile sınırlıdır. İşverenler, kapsama giren sigortalıların yarısını destek süresinin sona ermesinden itibaren en az destekten yararlanma süresi kadar fiilen çalıştırmakla yükümlüdür.

İstihdam edilecekler arasından işverenlerce ücretsiz izne gönderilen çalışanlara ise günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği sağlanacaktır.

Başvurusu işverenlerce kabul edilmeyen çalışanlardan, hanesinde gelir veya aylık alan veya sigortalı çalışan herhangi bir kimse bulunmayanlara hane başına günlük 34,34 TL destek sağlanacaktır.

Söz konusu destekten yararlandırılacak çalışanların ilgili maddenin yürürlüğe gireceği tarihi takip eden 30 gün içerisinde işverenlerine başvurması gerekmektedir.

İşverenlerce kayıt dışı istihdam edildiği kabul edilen çalışanlar, bu şekilde çalıştırıldıkları döneme ilişkin ücret ve ücrete bağlı alacakları hariç olmak üzere diğer haklarından feragat etmiş sayılacaktır. İşverenlere, söz konusu kişileri sigortasız çalıştırdıkları dönemler için idari para cezası uygulanmayacak ve sigorta primi tahakkuk ettirilmeyecektir.

Bununla birlikte, söz konusu destekten yararlanmak amacıyla gerçeğe aykırı beyanda bulunan işveren veya çalışanlara ayrı ayrı olmak üzere her yanlış beyan için brüt asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacak ve yararlanılan destekler işverenden kanuni faiziyle birlikte geri alınacaktır.

5. İstihdamın artırılmasına yönelik yeni ilave istihdam teşviki

İşsizlik Sigortası Kanununa eklenecek Geçici Madde 28' de yer alan düzenleme uyarınca sigortalıların 2019/Ocak ila 2020/Nisan dönemlerinde 4/a kapsamında en az sigortalılık bildiriminde bulunan aydaki çalışan sayısına ilave olarak fiilen çalıştırılmaları veya 17.04.2020 tarihinden sonra ilk defa sigortalılık bildiriminde bulunacak işyerlerinde bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren ilk defa fiilen çalıştırılmaları halinde, istihdam edilecek her çalışan için ilgili ayda işverenlere SGK' ya ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek üzere günlük 41,15 TL tutarında destek sağlanacaktır.

Destek süresi, 4857 sayılı Kanunun geçici 10. Maddesinde yer verilen fesih yasağı süresi ile sınırlıdır. İşverenler, kapsama giren sigortalıların yarısını destek süresinin sona ermesinden itibaren en az destekten yararlanma süresi kadar fiilen çalıştırmakla yükümlüdür.

Söz konusu destek kapsamında İstihdam edilecekler arasından işverenlerce ücretsiz izne gönderilen çalışanlara günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği sağlanacaktır. Nakdi ücret desteğinden faydalanan çalışanlara ait genel sağlık sigortası primleri İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

B. 4857 Sayılı İş Kanunu'nda yapılması öngörülen değişiklikler:

Belirli süreli iş sözleşmesinin kurulmasında 25 yaş altı ve 50 yaş üstü kişilere yönelik istisnalar sağlanması

4857 Sayılı İş Kanun'unun 11. maddesine eklenecek düzenleme ile halihazırda objektif neden unsuruna bağlı olmak koşuluyla ve esaslı bir neden olmadıkça birden fazla üst üste kurulması mümkün olmayan belirli süreli iş sözleşmelerinin, işverenler ile yirmi beş yaşını doldurmamış veya elli yaşın üzerindeki çalışanlar arasında söz konusu koşullar aranmadan en fazla iki yıl süreyle kurulabilmesinin mümkün hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

C. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yapılması öngörülen değişiklikler:

25 yaş altı kişilerin kısmi süreli çalıştırılmasına yönelik prim desteği

İşe girdikleri tarih itibarıyla 25 yaşın altında olanlardan ay içerisinde 10 günden az süreyle çalıştırılanlar için işverenleri tarafından prime esas kazanç alt sınırı üzerinden %2 oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primi ile %12,5 oranında genel sağlık sigortası primi ödenecektir. Bu kişiler için işverenleri tarafından malullük yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmeyecek olup isteyenler ilgili dönemi takip eden ayın sonuna kadar uzun vadeli sigorta kolları kapsamındaki primlerini kendileri ödeyebilecektir.

Söz konusu destek hükümleri, işe girdiği tarihten önceki son bir yıl içerisinde prim ödeme gün sayısı 120 günden fazla olanlar ile 25 yaşını doldurmuş kişiler için uygulanmayacaktır.

16 Ekim 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan "İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklif" sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erdal Çalikoğlu

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.